

Online Girişimcilik ve Teknolojik İnovasyon

Online Entrepreneurship and Technological Innovation

Müşerref ARIK*

*Doktora Öğrencisi, İktisat, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye, onal-muserref@yandex.com, ORCID: 0000-0002-5334-8743.

Özet

Teknolojik inovasyon siyasi, sosyal ve ekonomik her alanda dönüşüme neden olmakla birlikte en yüksek değişimi ekonomik bazda uyandırdığı etki ile sağlamıştır denebilir. Bu noktada ekonomik temelde konuşulabilecek “girişimcilik” kavramı da dijitalleşmenin etkisi ile değişim göstermiştir. İlgili değişim, kavramın “online girişimcilik” olarak literatür dahilinde çalışılan konular arasında yer almasını sağlamıştır. Bu noktada “online girişimcilik”, bir girişim faaliyeti gerçekleştirmek suretiyle mal/hizmet sunumunda bulunacak girişimci kişi ya da grupların, ilgili faaliyetleri internet altyapısı aracılığıyla online sistem üzerinden inşa etmesi olarak ifade edilebilecektir. Çalışmada, tanımlanan online girişimcilik kavramının teknolojik inovasyon ışığında gelişimi incelenmek suretiyle ekonomik bazda uyandırdığı etkinin değerlendirilmesi amaçlanmaktadır. İlgili amaç doğrultusunda gerçekleştirilen çalışma sonucunda görülmektedir ki; teknolojik gelişimin tabana yayılması, girişimcilik faaliyetleri vb. ticari eylemlerin online sistemler aracılığı ile gerçekleştirilmesi, ekonomik büyüme, kalkınma, istihdam artışının sağlanması ve ticari hareketliliğin artmasına sebebiyet vermiştir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, İnovasyon, Teknoloji, Entegrasyon

Abstract

Although technological innovation causes transformation in all areas of politics, social and economic, it can be said that it has provided the highest change with the effect it has awakened on an economic basis. At this point, the concept of "entrepreneurship", which can be deployed on an economic basis, has also changed with the effect of digitalization. The relevant change has made the concept of "online entrepreneurship" one of the subjects studied in the literature. At this point, “online entrepreneurship” can be expressed as the entrepreneurial person or groups who will offer goods/services by carrying out an entrepreneurial activity, constructing the relevant activities over the online system through the internet infrastructure. In the study, it is aimed to evaluate the economic impact of the defined online entrepreneurship concept by examining its development in the light of technological innovation. As a result of the study carried out in line with the relevant purpose, it is seen that; dissemination of technological development, entrepreneurial activities, etc. The realization of commercial actions through online systems has led to economic growth, development, increased employment and increased commercial mobility.

Keywords: Entrepreneurship, Innovation, Technology

1. Giriş

Ülkelerin küresel düzene uyum sağlaması ve birbirleriyle uyumlaşma mücadelesi siyasi, sosyal ve ekonomik dönüşümleri destekleyici özellik göstermiştir. Dönüşüm üzerinde etki uyandıran inovasyon gerekliliği ve ilgili yönde dünya ülkelerinin göstermiş olduğu çaba küresel bazda sistemsel değişiklikleri beraberinde getirmiştir. Değişimin en temel belirleyicisi teknolojik temelli inovasyon olarak ifade edilebilecektir. Teknolojik

inovasyonun yayılım göstermesi, işlem bazında teknolojik altyapının öncelenmesine neden olmuş ve sistemsel dönüşüm tabana yayılmıştır denebilir. Bu noktada çalışma dahilinde teknolojik inovasyonun yayılım göstermesi ile birlikte elektronikleşmeye entegre olan girişimcilik kavramından, bir diğer ifadeyle online girişimcilikten bahsedilerek, inovasyonun girişimciliği hangi yönde dönüştürdüğü incelenecektir.

İlgili amaç doğrultusunda çalışmanın ilk bölümünde; girişimcilik terimi kavramsal olarak ifade edilerek teorik bilgi eksikliğinin giderilmesi hedeflenecektir. İkinci bölümde teknolojik dönüşüm ve inovasyon kavramlarının birbiri üzerindeki etkisi incelenecek ve son bölümde teknolojik inovasyon ile birlikte online girişimcilik kavramının benimsenmesi değerlendirilecektir.

2. Girişimcilik ve Online Girişimcilik Kavramsal Çerçeve

Girişimcilik, ekonomik gelişim noktasında değerlendirildiğinde; işletme sayısının artırılması, ticari hareketliliğin yükseltilmesi ve makro düzeyde değerlendirildiğinde ülke geliri tutarında artışa sebebiyet vermektedir. İlgili artışa ek olarak istihdam düzeyinin artırılması ve işletme yelpazesinin genişletilmesinde de olumlu etki uyandıracaktır. Bu noktada girişimcilik faaliyetlerindeki artış ekonomik büyüme üzerinde olumlu etki gösterebilecektir. Girişimcilik, ifade edilen etkiler dikkate alındığı takdirde literatürde sıklıkla incelenen konular arasındaki yerini almıştır.

Kavramsal bazda değerlendirildiğinde girişimcilik; finansal fırsatların ve gerekliliklerin değerlendirilmesi ve ilgili değerlendirmeler ile toplum bazında tespit edilen talep fırsatlarını birleştiren ve bu noktada eyleme geçen girişimci kişilerin gerçekleştirmiş olduğu faaliyettir (Efeoğlu, 2014:105).

Girişimcilik, tarihi açıdan değerlendirildiğinde insanlığın fikir yürütüp bu fikri işleyişe koyduğu ilk andan itibaren uygulamada olan ancak kavramsallaştırılması yaklaşık 12. yy'a denk gelen bir kavram olarak ifade edilmektedir. Fransızlar tarafından literatürde kavramsallaştırılmış girişimcilik böylesi eski bir tarihe dayanırken girişimcilik faaliyetlerindeki yavaş gelişim sistemsel inşa eksikliği ve ek olarak fikir özgürlüğündeki kısıtlar nedeniyle ulaşması gereken noktaya ulaşım gösterememiştir. Nitekim tarihi sürecin gerekliliklerindeki değişim, şehirleşmede gözlemlenen artış ile birlikte girişimcilik faaliyetlerinde artış meydana gelmiş ve süreç içerisinde girişimcilik ekonomik temelde yadsınamaz bir öneme sahip olmuştur. Girişimcilik faaliyetinin gerçekleştirilmesi için ilk olarak girişimcilik faaliyetine temel oluşturacak bir fikir gerekli görülmektedir (Büyüklgaz, 2020:2).

Fikir, mevcut şartlar dikkate alınarak somutlaştırılması ve kelimelere dökülmesi olarak ifade edilebilecektir. İlgili fikrin girişim olarak meydana gelişi, yukarıda bahsi geçen fikrin bir proje olarak dizayn edilerek fikrin gerek şirket bazında şekillendirilmesi gerekse bankacılık sistemi özelinde inşa edilmesi suretiyle işleyişe sokulmasını gerektirmektedir. Girişim sürecinin tamamlanması akabinde gerçekleşen girişim faaliyeti hedeflenen alanda faaliyet göstererek siyasi, sosyal ve ekonomik bazda etkinlik sağlamayı amaçlayabilecektir. Bu noktada girişimcilik, tarihi bazda önem arz eden ve kısa vadede ekonomik büyüme ve uzun vadede kalkınma üzerinde etkinlik gösteren önemli bir unsur olarak ifade edilebilecektir.

Girişimcilik faaliyetlerinin ifade edilen bu önemi küreselleşmenin getirisi olan teknolojik inovasyon ile birlikte gelişim göstermiş ve uygulanma şekilleri de değişimden etkilenmiştir. Etki neticesinde teknolojik

altyapı ile entegre edilen girişimcilik yeni bir kavramsal düzene adapte edilerek “online girişimcilik” kavramı kullanılır kılınmıştır.

“Online Girişimcilik”, isminden de anlaşılacağı üzere bir fikrin gerekli şartları yerine getirerek sıfırdan kurulması ya da mevcut bir sistemin geliştirilmesi suretiyle girişimin hedefi olan ilgili kişi ya da gruba sunulması faaliyetinin dijital temelde gerçekleştirilmesi olarak ifade edilebilecektir. Dijitalleşmenin etkisi ile gelişen teknolojik altyapının kullanılması suretiyle gerçekleştirilen girişimcilik türünde hizmet sunumu, dijital mecralar aracılığıyla gerçekleştirilmektedir. Küreselleşmenin hızlı dünyasının nihai sonucu olan dijitalleşme ile birlikte hız kazanan süreçler arasında gösterilebilecek girişimcilik, dijitalleşmenin tabana yayılımı ile gerek sektörel bazda gerekse kapasite noktasında genişleme göstermiştir.

Teknolojik inovasyon ile birlikte kişi, her nerede ve hangi saatte olursa olsun bilgiye erişim sağlayabilmekte, buna ek olarak mal/hizmet talebinde bulunabilmektedir. Bu noktada talepte görülen imkân genişlemesi arz noktasında hareketlenmeyi beraberinde getirmiştir. Bahsi geçen hareketlenme fikirlerin girişime dönüşmesi önündeki engelleri minimize etmiş ve girişim faaliyetinde bulunmak isteyen kişilerin cesaretlenerek bu faaliyetleri işleyişe koymasının önünü açmıştır. Online girişim ile ticari faaliyetlerde görülen gelişim, ticari hareketliliği arttırmış ekonomiyi pozitif yönde etkilemiştir.

3. İnovasyon ve Teknolojik Dönüşüm

Online girişim olarak kurulan ve ticari faaliyetlerin online mecralar aracılığıyla sağlanabilmesine imkân tanıyan inovatif girişim faaliyeti, alıcı ve satıcı arasındaki zaman ve mekan kısıtını ortadan kaldırmakta buna ek olarak tüketiciler/müşteriler için üretici ya da satıcıya her an ulaşım diğer satıcı ve üreticiler ile kıyaslama imkanı yapılabilmesine imkan sağlamaktadır. Tüketiciler/müşteriler bazında böylesi bir sistem varken üreticiler için de hedef alıcı kitlesine ulaşım noktasında, daha açık ifade ile pazarda etkinlik noktasında online girişim kolaylık sağlayabilmektedir.

Online girişim faaliyetlerindeki artış bu noktada işlevsel olan ve girişim faaliyetinde bulunmak isteyen kişilere kolaylık sağlamıştır. Örnek olarak sosyal mecralar üzerinden satış yapmak isteyen ancak şirket kurma vb. prosedürel işler ile uğraşmak istemeyen girişimciler, artan talep akabindeki sistemsel kolaylık sağlayan internet sayfalarının tabiri caizse bir alt üyesi olarak işlem gerçekleştirmektedir.

Daha açık bir ifade ile örneklendirmek gerekirse “Shopier” olarak isimlendirilen ve online girişim olarak başlangıç gösteren e-ticaret sayfası girişimcilik faaliyetinde bulunmak, mal/hizmet sunmak isteyen kişilerin ortak bir sistem üzerinden ticarete konu faaliyetlerini gerçekleştirmelerine imkân tanımaktadır. Buna ek olarak aynı şekilde “Trendyol” gibi sistemler girişimcilik yapmak isteyen kişileri kurulu sistem üzerinde konuşlandırarak girişimcilik yelpazesinin genişlemesine imkan tanımaktadır. Bir girişimi bir başka girişim şemsiyesi altında gerçekleştiren yapılara ek olarak ana sistemler de büyük bir girişim örneğidir. Bunlar arasında “Shopier” ve “Trendyol” a ek olarak “Hepsiburada”, “GittiGidiyor”, “Kitapyurdu”, “Getir” vb. siteler örnek olarak verilebilir. İlgili alışveriş sitelerine ek olarak ulaşım faaliyetlerini online sistem özelinde inşa ederek teknolojik temelli girişimin önemli bir adımı olan ve bireylerin hizmete erişimini kolaylaştıran; “Uber”, “Bitaksi”, “Mobiatt” gibi uygulamalar aracılığıyla sağlanmıştır. Yukarıda örneklendirilen sistemler girişimciliğin online temele entegrasyonu akabinde gerçekleştirilmiştir.

Bu sistemler teknolojik dönüşümün nihai sonucu olarak ifade edilebilecektir. Teknolojik dönüşüm, küreselleşmenin gerekliliklerine uyum sağlayan, yenilikçi düşünceyi temel edinmiş; zamandan, mekandan ve maliyetten tasarruf sağlama amacı gütmek suretiyle işlem kolaylığı sağlayan manüelden dijital doğru gerçekleşen dönüşüm olarak ifade edilebilecektir.

Teknolojik dönüşüm ile amaçlanan; işlemlerin elektronik altyapı ile desteklenerek online mecralarda hız temelinde gerçekleştirilmesi, online temelde işlem gerçekleştirilirken mekan kısıtı olmaksızın bilgi ve hizmete ulaşılması ve tüm bu kolaylıkların temelinde maliyetten tasarruf edilmesi olarak ifade edilebilecektir. Bu noktada küresele entegre düzen inovatif yönelimlerle desteklenerek sağlanacak ve günümüz hızlı dünyasına teknolojik dönüşüm ile adaptasyon gerçekleştirilecektir.

Çalışmanın önceki bölümünde ifade edilen ve inovasyonun etkisinde şekillenen teknolojik dönüşümün etkiledikleri arasında girişimcilik de gelmektedir. İnovatif yönelimler ve teknoloji denildiği zaman geniş çapta değerlendirildiğinde her ne kadar siyasi, sosyal ve ekonomik düzeyde etki gerçekleşse de inovasyon ve dönüşümden en büyük payı ekonomi almaktadır. Ekonomik bazda gözlemlenen bu yüksek etkinin nedeni gerçekleşen dönüşüme adapte sistemlerin ekonomi üzerinde değişikliğe sebebiyet vermesi olarak ifade edilebilecektir.

İnovasyon ile birlikte küreselleşmeye ayak uyduran şirketler, teknolojik temelde gerçekleşen yeni sistemi kabul ederek kapasiteleri doğrultusunda uygulamaya başlamıştır. Buna ek olarak yeni kurulacak şirketler teknoloji temelinde inşa edilerek tam entegrasyon sağlamıştır denebilir. Bu doğrultuda girişimcilik faaliyeti üstlenen ve mal/hizmet arzının önemli bir unsuru olan girişimler teknolojik inovasyonun pozitif etki uyandıran getirileri arasında gösterilebilecektir.

Girişimciliğin mevcut fırsatları değerlendirerek ekonomik değer katma noktasındaki katkısı sistemin dijitalleşme ile entegrasyonu akabinde ekonomik etkisini arttırmış ve tabana yayılım göstermesi suretiyle benimsenmesini besleyici özellik göstermiştir. Online girişimcilik ile çalışma alanındaki fırsat ve tehditlerin daha belirgin kılınması, benzer girişim faaliyetlerinin tespit edilebilmesi, hedef kitleye aynı anda yüksek hızla ulaşım sağlanabilmesi ve tüm bunların olumlu etkisi olarak risk minimizasyonuna imkân tanınması inovasyonun başarı getirmesini sağlamıştır. İnovasyonun yenilik inşa eden yapısı teknoloji ile bütünleşince fikri bir temelde inşa edilen sistemin minimum hata düzeyi ile işler kılınmasını sağlamıştır denebilir (Işık vd. 2015:65). Çünkü tam bir entegrasyon ve inovatif değişiklik için doğru bir sistem inşası gerekmektedir, aksi halde yeni düzen aksaklıklara sebebiyet verebilecektir. Bu noktada teknolojik dönüşüm ve inovasyonun birbiri üzerinde besleyici ve tamamlayıcı etkisi olduğunu söylemek doğru olacaktır. Teknolojinin altyapı düzenlemeleri ve geliştirilmiş sistem gücünün inovasyonun yeni fikir, yeni ürün, yeni sistem vb. yenilik temelindeki yapısı bütünleştiği taktirde siyasi, sosyal ve ekonomik değişimler kaçınılmaz kılınacaktır.

4. Online Girişimcilikte Teknolojik İnovasyon

İnovatif faaliyetlerde görülen gelişim siyasi ve sosyal değişiklikleri beraberinde getirmekle birlikte ekonomi üzerinde de etkinlik sağlamaktadır. Yeni bir ürün/hizmet, yeni bir fikir, yeni sistem, yeni yöntem/metot geliştirilmesini ve yepyeni bir uygulama ile işleyişe koyulmasını ifade eden inovatif faaliyetler online girişimcilikte itici güç oluşturmuştur denebilir. Bahsi geçen yenilik teknolojik altyapı ile bütünleşerek ekonomi üzerinde de etkinlik sağlamıştır.

Teknolojik inovasyonun ekonomi üzerindeki etkisini incelemek gerekirse etkinin; ekonomik büyüme, sürdürülebilir kalkınma, istihdam artışı ve ticari hareketlilik ile ifade edilmesi gerekmektedir. Bu noktada TÜSİAD tarafından yayımlanan ve teknolojik gelişimin ekonomi üzerindeki etkisini ifade eden analiz, konunun önemini açıklayıcı niteliktedir. Rapordaki analiz incelendiğinde görülmektedir ki; teknolojik inovasyon ile birlikte gerek arz noktasında gerekse talep noktasında teknolojik gelişim gözlemlenmiştir. Bu durum birden fazla teknolojik temelli unsurda gelişmeye sebebiyet vermiş olmakla birlikte bunlar; dijital teknoloji temelinde üretilmiş olan ürünlere olan talebin artışı ile ürünün ihracat payını arttırmış ve teknolojik inovasyon aracılığıyla ticari hareketlilik güçlenmiştir. Ek olarak bilgisayar ve enformasyon hizmetleri, teknolojik inovasyon etkisi ile gelişim göstermiştir. Bu durum teknoloji temelinde geliştirilen ürünlerin rekabet gücünün artırılması sağlayacaktır. Teknolojideki artışın yalnızca ticari değil araç bazında da dönüşümü sağladığı rapor dahilinde belirtilerek sabit hat telefonda mobil hatta geçişin arttığı da ifade edilen unsurlar arasında yer almaktadır. Bu durum internet kullanımının aktifliğini de geliştirmiştir denebilir (TÜSİAD, 2018: 62-72).

Nitekim literatür dahilinde incelendiğinde teknolojik inovasyonun etki alanındaki terimler değerlendirilmeye alınmıştır. Teknolojik inovasyonun ekonomi üzerindeki etkisi ve teknoloji tabanında girişim faaliyetlerinin dijitalleşme ile entegrasyonu; yenilik çatısı altında bütünleştirildiğinde yeni bir ürünün yeni bir yöntem ve yeni bir sistem ile yenilik sunma amacından hareketle arz edilmesi ekonomik bazda katma değer yaratma noktasında pozitif yönlü değişimi destekleyecektir. Literatür dahilinde incelendiğinde teknolojik inovasyon indeksinin 3 farklı değişken dikkate alınmak suretiyle hesaplandığı görülmektedir. İlgili endeksler; teknolojik yaratıcılık, teknolojik altyapı ve beşerî altyapı unsurlarından yararlanarak hesaplanmaktadır (Yıldız, 2018: 47).

Küresel bazda 132 ülkenin dahil edilmesi ile hesaplanan “Küresel İnovasyon Endeksi” incelendiğinde Türkiye 41. sırada yer almaktadır. Türkiye’nin sıralamada göstermiş olduğu yükselim teknolojik gelişim ile inovasyonun bütünleşmesindeki başarıyı açıklayıcı niteliktedir (Gençoğlu, 2021). Teknolojik inovasyondaki gelişim ve küresel bazda gösterilen ilerleme, online girişimin başarı düzeyini de arttıracaktır. Teknolojik inovasyondaki gelişim ülkeler arasındaki gelişmişlik düzeyi farkının azaltılmasını sağlayarak ekonomik gelişimi destekleyecektir. İlgili desteğin en temel sebebi inovasyonun rekabet edebilirliği artırıcı düzeyde dönüşüm sağlamasıdır. İnovasyon sonucunda gerçekleşen teknolojik dönüşüm teknolojinin maliyet, hız ve zaman desteği ile rekabeti güçlendirecektir denebilir. Nitekim teknolojik inovasyonun sonucu olan online girişimciliğin büyüme ve kalkınma üzerindeki etkisi kalkınma planlarında yer verilen ve süreç doğru yönetildiği takdirde ekonomi üzerinde olumlu etki uyandırabilecek bir konu olması yönüyle de dikkate alınmalıdır.

Online girişimcilik faaliyetlerindeki artış kişilerin istihdamı noktasında da etkinlik göstermekte ve işsizlik seviyesinin aşağı yönlü hareketini desteklemektedir. İşkollarındaki yükselim, mekan kıstı nedeniyle çalışma hayatına katılım sağlayamayan bireylerin online mecrada istihdam edilme imkanını elde etmesi, ticari hareketliliğin dijitalleşme desteği ile gerek ürün/hizmet bazında gerekse sektörel genişleme noktasında etkinlik sağlamıştır.

Dijital teknolojinin ticari hareketliliği artırıcı özelliği ve gelirden uyandırdığı artış inovasyonun ekonomi üzerindeki olumlu etkisini ifade etmektedir. Elbette bu olumlu etkinin gelir düzeyi ile de doğrusal bir ilişkisi

olduğunun söylenmesi gerekmektedir. Nitekim ülkelerin büyümesi ve kalkınması önündeki en büyük güç şirketlerin aktif işleyişi olarak ifade edilebilecektir. Bu noktada teknolojik inovasyonun getirilerinden yararlanarak online girişim faaliyeti üstlenen şirketlere örnek olarak; kişilerin mekan kısıtı olmaksızın gelir elde etmesine imkan sağlayan ve bu doğrultuda hem ekonomik gelişimi destekleyen hem de istihdam düzeyini arttıran “freelancer.com”, bireylerin online psikolojik sağlık hizmetinden yararlanmasını sağlayan “terapi.com”, girişimcilik vb. birden fazla alanda bilgi paylaşımında bulunan ve bireylerin yetkinlik düzeyini geliştirme amacı güden “webrazzi”, “udemy” vb. girişimler, birden fazla alanda yetkinlik inşa etme amacı gütmektedir. Bu noktada teknolojik inovasyonun toplumsal gelişimi destekleyici ve dönüştürücü faaliyetler ve akabinde çıktılar ortaya koyduğunu söylemek doğru olacaktır.

SONUÇ

Teknolojik inovasyon, küreselleşmenin doğal getirisi olarak ülkelerin teknolojik adaptasyonunu güçlendirmiş ve teknolojik dönüşüm anlayışının tabana yayılımını hızlandırmıştır denebilir. İnovasyon ile manuel yöntemler kullanılarak gerçekleştirilen faaliyetler zaman ve mekan kısıtı ortadan kaldırılarak maliyet minimizasyonu sağlanması ile birlikte gerçekleşecek faaliyetlerin elektronik altyapı hizmetleri aracılığı ile uygulanır kılınmasını sağlamıştır. Dijital altyapı ile desteklenen sistemler ticari bazda etkinliğini yüksek oranda gösterirken “girişimcilik” kavramında da teknoloji etkisi ile dönüşmesini sağlamıştır. Bu noktada kavram teknolojiye adapte edilerek “online girişimcilik” uygulamalarına yüksek oranda evrilmiştir denebilir. Online girişimcilik ile birlikte ticari faaliyetlerin uygulama alanı arasında gösterilecek olan mal/hizmet ticaretlerini gerçekleştiren sistemler elektronik mecralar aracılığıyla gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Bu noktada girişimcilik faaliyetinde bulunacak kişi, sistem kurulumu ve bu sistemin kontrolünü internet aracılığıyla gerçekleştirecektir. Böylesi bir sistem, hedef kitleye ulaşım noktasında mekan kısıtını ortadan kaldırmakta, maliyet minimizasyonu ve aynı anda birden fazla kişiye ulaşım imkanını sağlamaktadır. Bu doğrultuda ticarete konu mal ve hizmet arzı internet aracılığıyla sağlanarak ekonomik gelişim de desteklenmektedir. Girişimcilik faaliyetlerinin daha kolay uygulanır olması, talep eden ve arz edenin internet desteği ile kolayca bir araya getirilmesi; talebi arttırmış, ürün yelpazesini genişletmiş ve ticari hareketliliği arttırmıştır. Ek olarak yeni bir sektörel düzen inşası gerçekleşerek istihdam artışı ve işsizlik oranlarında düşüşü de destekleyici özellik göstermiştir. Buradan hareketle çalışma dahilinde; teknolojik inovasyon ile dönüşen girişimcilik kavramının ekonomi üzerinden olumlu yönde etkiye sahip olduğu söylenebilecektir.

KAYNAKLAR

- Büyüklgaz, U. (2020). İktisat Literatüründe Girişimcilik Teorileri, *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(1): 1-12.
- Efeoğlu, E. (2014). Çevreci Açından Girişim: Eko-Girişimcilik, *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23(1): 103-118.
- Işık, N., Işık, B. H. & Kılınç, E. C. (2017). Girişimcilik ve İnovasyon İlişkisi: Teorik Bir Değerlendirme, *JEBPIR*, 1(2): 57-90.
- Yıldız, G. (2018). Teknolojik İnovasyonun Ekonomik Büyüme

Zerindeki Etkisi: Türkiye- Ab (15) Ülkeleri Örneđi, *International Journal of Economic and Administrative Studies*, 41-58.

Gençoğlu, F. (2021). Türkiye, Küresel İnovasyon Endeksi'nde tarihin en yüksek seviyesinde, *Anadolu Ajansı*, Erişim Adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/turkiye-kuresel-inovasyon-endeksinde-tarihin-en-yuksek-seviyesinde/2369794> (Erişim Tarihi: 13.09.2022)